

Bilag fra DASSOS 22. januar 2020

Sekretariat for Rammeaftaler
Midtjylland
Prinsens Allé 5
8800 Viborg

	Side
Bilag 1: Proces for udarbejdelse af Rammeaftale 2021-22 (godkendt i DASSOS, 27.11.19)	2-3
Bilag 2a: Opsamling på kommunale indberetninger – Børne- og Ungeområdet	4-8
Bilag 2b: Opsamling på kommunale indberetninger – Voksenområdet	9-13
Bilag 3: PP-oplæg vedr. kommunale indberetninger og cirkler	14-23
Bilag 4: Oversigt over forbrug af ungementorordningen (2017-2019)	24-25
Bilag 5: Oversigt over indbyggertal pr. kommune	26-27
Bilag 6: Konferencemagasin vedr. alliancen om den nære psykiatri med beskrivelse af initiativer	28-44
Bilag 7: PP-oplæg fra Socialtilsyn Midt præsenteret på DASSOS møde 22.1.20	45-56
Bilag 8: Notat fra KL om implementering af Fælles Faglige Begreber	57-59
Bilag 9: PP-oplæg fra Fælles Faglige Begreber præsenteret på DASSOS møde 22.1.20	60-72

Bilag 1

Proces for udarbejdelse af Rammeaftale 2021-22
(godkendt i DASSOS, 27.11.19)

Forslag til proces for udarbejdelse af Rammeaftale 2021-22

	2019		2020							
	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	(...)	Okt
DASSOS behandler forslag til proces for rammeaftalen samt skema til kommunale indberetninger	27.									
Kommunale indberetninger indhentes via skema		1.	10.							
Indledende drøftelse af forslag til fælles udviklingsområder:										
- KKR Januarkonference			14.							
- DASSOS			22.							
- KD-net				24.						
- KKR				5.						
Mulighed for lokal politisk kommentering af forslag til udviklingsområder (temaer) sendes til byråd og regionsråd				7.		30.				
Takstgruppen gennemgår og opdaterer styringsaftalen										
Behandling af første udkast til Rammeaftale 2021-22: - Forretningsudvalget					2.					
Behandling af udkast til rammeaftale 2021-22, herunder kommentarer til udviklingsområder fra byråd og regionsråd: - DASSOS							12.			
Godkendelse af endeligt udkast til rammeaftale 2021-22:										
- DASSOS (eventuelle justeringer godkendes via mail)							13-18.			
- KD-net							29.			
- KKR								17.	003	
Politisk godkendelse af rammeaftalen i byråd og regionsråd								22.	...	15.

Bilag 2a

Opsamling på kommunale indberetninger til Rammeaftale 2021-22
Børne- og ungeområdet

Bilag 2 til DASSOS 22.1.20

Opsamling på de kommunale indberetninger til Rammeaftale 2021-2022

Sekretariat for Rammeaftaler
Prinsens Allé 5
8800 Viborg

Den 16.01.2020

Børne- og ungeområdet

Baggrund

De midtjyske kommuner har foretaget en vurdering af sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Vurderingen er foretaget via de kommunale indberetninger, som de midtjyske kommuner har besvaret i perioden december 2019 - januar 2020.

Formålet med de kommunale indberetninger er at give et samlet overblik over, hvorvidt tilbudsviften på det sociale område afspejler kommunernes behov for tilbud til borgerne. Desuden at indsamle viden om tendenser samt kapacitetsjusteringer på det sociale område med betydning for udvikling og koordination i det fælleskommunale- og regionale samarbejde.

Dette notat indeholder en opsamling på kommunernes indberetninger på det specialiserede børne- og ungeområde. Notatet er udarbejdet af Sekretariat for Rammeaftaler til brug for de indledende drøftelser vedr. Rammeaftale 2021-22. De samlede indberetninger vedlægges i et særskilt bilag.

Sammenfatning af tendenser på tværs kommunerne

Kommunerne peger på, at der generelt ses en stigning i antallet af børn og unge, der diagnosticeres – herunder et stigende antal børn og unge med flere samtidige diagnoser (dobbeltdiagnoser og komplekse diagnoser grundet fx misbrug, kriminalitet, udadreagerende adfærd eller omsorgssvigt). Der peges også på, at et stigende antal børn får en diagnose tidligere, end det før har været tilfældet.

Følgende målgrupper fremhæves af flere kommuner som områder, hvor der er stigende tilgang og behov for at udvikle tilbudsviften på børne- og ungeområdet:

- **Et stigende antal børn og unge med autisme**

Halvdelen af kommunerne peger på, at der er en stigning i antallet af børn og unge, der får en diagnose inden for autismspektret. Herunder nævner enkelte kommuner også ADHD. Udviklingen øger presset på specialiserede tilbud og kompetenceudvikling i forhold til at håndtere kompleksiteten og spændvidden i diagnoserne. Få kommuner oplyser, at de mangler tilbud til målgruppen, mens enkelte kommuner fremhæver, at udviklingen stiller stigende krav til den faglige udvikling af tilbud og tilgang.

- **Børn og unge med psykiske vanskeligheder**

Flere kommuner oplyser, at der ses et stigende antal børn og unge med psykiske problemer, herunder nævnes særligt angst og depression som en målgruppe, der er i vækst.

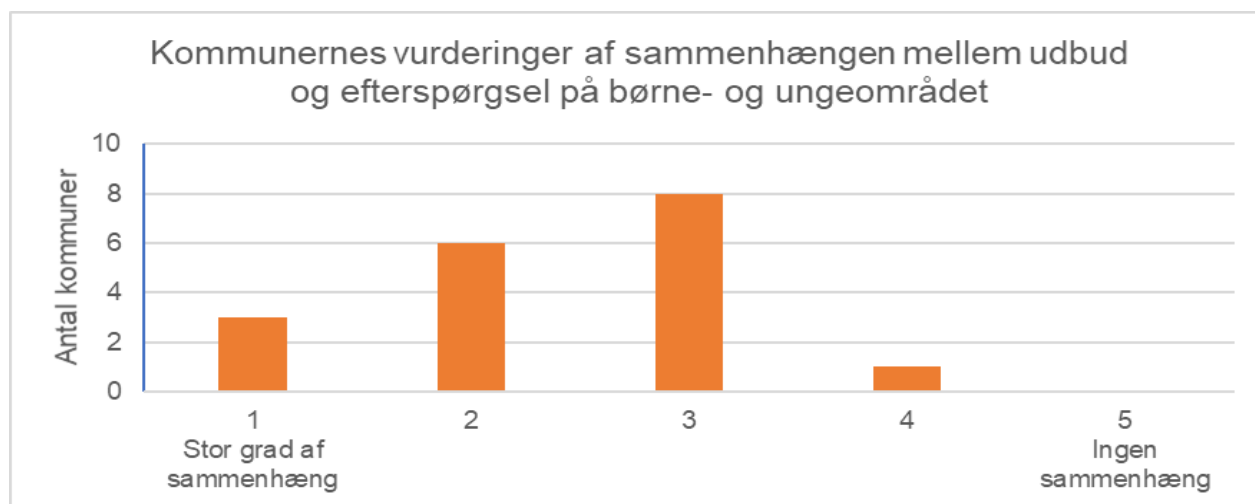
Desuden nævner et mindre antal kommuner, at der ses en stigning i antallet af unge med selvskadende adfærd. Målgruppen er et indsatsområde i Alliancen om den nære psykiatri, hvor der arbejdes tværsektorielt med at skabe forebyggende tiltag i kommunerne, så færre børn og unge udvikler en selvskadende adfærd.

Enkelte kommuner peger på, at der ses et stigende antal børn og unge med spiseforstyrrelser. Socialstyrelsen udsender en central udmelding vedr. borgere med svære spiseforstyrrelser, som kommunerne skal besvare i foråret 2020. Her vil omfanget af problemstillingen og behovet for eventuelle tiltag i forhold til børn og unge med svære spiseforstyrrelser blive undersøgt.

Vurdering af sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel

Kommunerne er blevet bedt om at vurdere, hvordan de overordnet set oplever sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel af tilbud på børne- og ungeområdet.

Som det fremgår af figuren nedenfor, oplever 9 af kommunerne, at der er høj grad af sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel, mens 9 kommuner oplever nogenlunde eller mindre grad af sammenhæng.

Få kommuner oplyser i den forbindelse, at de oplever behov for flere tilbud til:

- Aflastningstilbud på autismeområdet og for børn og unge med handicap
- Tilbud til unge med flere diagnoser / komplekse problemstillinger, fx misbrug og kriminalitet
- Døgntilbud til børn og unge med autisme

Bemærkninger vedrørende fremtidens tilbud (5-10 års perspektiv)

Kommunerne er blevet bedt om at beskrive de mere langsigtede vurderinger for udviklingen af det specialiserede socialområde. Tilbage meldingerne fokuserer på forskellige aspekter, og kan ikke sammenfattes i tværgående tendenser. Nedenfor er nogle af indmeldingerne gengivet:

- *Vores vision er, at normalitetsbegrebet er bredere, og at alle børn og unge oplever at blive mødt, som dem de er og ikke dem vi kunne ønske os, at de var. Det kræver, at vi alle arbejder for og forpligter os til en fælles opgaveløsning og søger at lave præcise og midlertidige indsatser og styrke barnet, der hvor det er. Det kalder på et samarbejdsgrundlag på tværs af sektorer og fagligheder, hvor alle er interessenter i hinandens arbejde.*
- *Vi er optaget af kompetenceopruste i alment systemet i forhold til at kunne håndtere specialpædagogiske behov og at sikre så mange børn som muligt deltager i fællesskaber.*
- *Der er behov for at der udvikles kompetencer på døgnområdet, og der er behov for at der sker en radikal nytænkning i forhold til døgntilbud til socialt udsatte børn og unge. Det ses ikke udelukkende at være en regional opgave, men en opgave der skal tages hul på nationalt.*
- *Det kunne være interessant at lave fælles kompetenceudvikling på tværs af regionale og kommunale tilbud, især ift. højt specialiserede tilbud. Desuden at udvikle nye samarbejdskonstellationer på tværs af kommunale og regionale tilbud.*
- *Partnerskaber og rolleafklaringer mellem region og kommune samt bevidsthed om den store økonomiske udfordring på området. Rolleafklaring og forventningsafstemning mellem kommunerne og de praktiserende læger.*
- *Generelt vurderes det at der vil blive udviklet flere tilbud til børn og unge med autisme.*
- *Vi mangler en tilbudstype der ligger mellem indlæggelse på BUA og anbringelse på f.eks. socialpædagogisk opholdssted. Vi oplever ofte at børn/unge udskrives meget hurtigt fra en indlæggelse - men uden at der er foretaget en stabilisering eller udredning ift. fremtidigt behandlingsbehov. Tilbuddet kunne være et regionalt tilbud, hvor barnet/den unge kan indskrives i en udredningsperiode.*
- *Ambulante tilbud frem for døgntilbud.*
- *Åbent tilbud til ensomme unge med angst og diagnoser.*
- *Generelt oplever vi behov for tilpasning af tilbud til unge, hvor stofbrug og misbrug fylder mere og mere.*
- *Der er behov for at se på overgangen ved det 18. år, og mulighed for mere fleksible overgange uafhængig af alder ville være hensigtsmæssigt.*
- *Der vil være fortsat fokus på udvikling af kompetencer til tidlig indsats og forebyggelse af anbringelse.*
- *Anbringelsestilbud til børn og unge med flere diagnoser - behov for flere forskellige tilbud både i stedets størrelse, geografi og tilbud. Der er brug for at anbringelsesstedet kan rumme og arbejde med alle diagnoserne - helhedsperspektivet og udfordringernes sammenhæng - og også arbejde og skabe udvikling med familie og netværk.*
- *Vi arbejder fortsat på at rumme flere børn/unge i familiepleje. Det kalder på større opbakning til plejefamilier. Her kunne regionen byde ind med kompetence løft til plejefamilier/kommunerne. Evt. tilbyde fleksible tilbud til anbragte. Et tilbud hvor barnet/den unge kan være i en kortere periode hvor der arbejdes på at genetablere anbringelsen i plejefamilien.*

Indberetninger af kapacitetsjusteringer

Størstedelen af kommunerne oplyser, at de *ikke* forventer at etablere nye tilbud eller lukke tilbud inden for børne- og ungeområdet i de kommende år.

Konkret er følgende kapacitetsjusteringer meldt ind i forbindelse med kommunale indberetninger:

- Hedensted Kommune: Overvejelse om et tilbud til børn og unge med reduceret skema (begyndende skolevægring) som alternativ til at være hjemme med en forælder på tabt arbejdsfortjeneste. I tilbuddet arbejdes pædagogisk med de udfordringer, barnet har med kobling til hjem og skoletilbuddet
- Herning Kommune: Hjemmebaseret tilbud til vores spiseforstyrrede børn og unge
Intensive hjemmebaseret tilbud med praktisk pædagogisk støtte
- Silkeborg Kommune: Vi forsøger løbende at tilpasse vores døgninstitution Solbo til den efterspørgsel vi har på børne handicapområdet
- Viborg Kommune: Specialundervisningsområdet. Forventer at udvikle og etablere:
  - tilbud til børn med autismespektrumforstyrrelser i almen
  - tilbud til børn med SE-problematikker i almen
- Ringkøbing-Skjern Kommune: Vi har netop etableret et aflastningstilbud for børn og unge med handicap. Oplevelsen er at vi kan lave rigtig gode og også bedre tilbud til børn og unge. Dette som minimum til den samme pris men også forventeligt billigere. Kan vi se andre muligheder for at lave egne tilbud hvor kriteriet er mindst samme kvalitet til samme pris (eller gerne lidt billigere) så går vi efter det.
- Lemvig Kommune: Vi har ikke kommunalt tilbud af karakter som døgninstitutioner. Vi har specialklasserækker - her fortsættes, men ikke uændret. Vi har lige fået lavet en konsulentanalyse, som giver anledning til justeringer. Justeringerne vil gå i retning af at inkludere flere i de almene tilbud.
- Aarhus Kommune: Indenfor dagtilbudsområdet (børn og unge under 15 år): Det forventes at der etableres "back2School" tilbud for at understøtte trivsel og returnering til skolegang. Der er ikke planlagt lukning af tilbud.

Bilag 2b

Opsamling på kommunale indberetninger til Rammeaftale 2021-22
Voksenområdet

Bilag 2 til DASSOS 22.1.20

Opsamling på de kommunale indberetninger til Rammeaftale 2021-2022

Sekretariat for Rammeaftaler
Prinsens Allé 5
8800 Viborg

Den 16.01.2020

Voksenområdet

Baggrund

De midtjyske kommuner har foretaget en vurdering af sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Vurderingen er foretaget via de kommunale indberetninger, som de midtjyske kommuner har besvaret i perioden december 2019 - januar 2020.

Formålet med de kommunale indberetninger er at give et samlet overblik over, hvorvidt tilbudsviften på det sociale område afspejler kommunernes behov for tilbud til borgerne. Desuden at indsamle viden om tendenser samt kapacitetsjusteringer på det sociale område med betydning for udvikling og koordination i det fælleskommunale- og regionale samarbejde.

Dette notat indeholder en opsamling på kommunernes indberetninger på det specialiserede voksenområde. Notatet er udarbejdet af Sekretariat for Rammeaftaler til brug for de indledende drøftelser vedr. Rammeaftale 2021-22. De samlede indberetninger vedlægges i et særskilt bilag.

Sammenfatning af tendenser på tværs kommunerne

Der peges i de kommunale indberetninger på en række tendenser og bevægelser i målgrupper, der opleves på tværs af kommunerne. Samtidig peger kommunerne også på en række specifikke tendenser, der præger udviklingen i den enkelte kommune.

Følgende målgrupper fremhæves af flere kommuner som værende områder, hvor der er stigende tilgang og behov for at udvikle tilbudsviften. De mest markante tendenser, der nævnes af kommunerne i forhold til målgrupper, er:

- **Autisme**

Næsten halvdelen af kommunerne nævner eksplicit autismeområdet, som et område i vækst. Flere kommuner forventer, at den nuværende udvikling fortsætter, hvilket indebærer, at der er en stigning i antallet af borgere med autismediagnoser. Herunder nævner enkelte kommuner også ADHD.

I forhold til tilbud udtrykkes der eksempelvis et behov for tilbud, der kan rumme borgere inden for autismeområdet, så enkeltmandsprojekter undgås. Det nævnes også, at der fortsat er efterspørgsel efter højtspecialiserede botilbud på autismeområdet.

- **Hjerneskadeområdet**

Næsten halvdelen af kommunerne nævner eksplicit hjerneskadeområdet som et område, der er i vækst. Der opleves en tilgang af borgere med erhvervet hjerneskade.

Det nævnes, at der har været tilfælde, hvor der har været mangel på pladser til rehabilitering på specialiseret niveau. Dagtilbud til borgere med erhvervet hjerneskade efterspørges også. En kommune nævner, at der opleves flere senhjerneskadede i den arbejdsdygtige alder, som rammes af alvorlige hjerneskader med efterfølgende behov for specialiseret genoptræning og botilbud. Andetsteds nævnes det, at der er en tendens til, at borgerne efter en neuropsykologisk udredning får bedre forudsætninger for udvikling.

- **Borgere med komplekse problemstillinger**

Næsten halvdelen af kommunerne oplyser i de kommunale indberetninger, at de oplever en stigning i antallet af borgere med komplekse problemstillinger. Der er tale om forskelligartede komplekse kombinationer af problemstillinger med psykiatri, misbrug, sociale problemer, dobbeltdiagnoser og udadreagerende adfærd. Dette stiller høje krav til de tilbud, som skal rumme disse borgere. For eksempel nævner en kommune, at der er et voksende behov for at lave enkeltmandsforanstaltninger, hvilket kan være et udtryk for manglende kapacitet eller kompetencer hos eksisterende udbydere.

Region Midtjylland har i DASSOS sammenhæng oplyst, at regionen oplever et stigende efterspørgselspres fra kommunerne efter specialiserede tilbud til denne målgruppe af borgere.

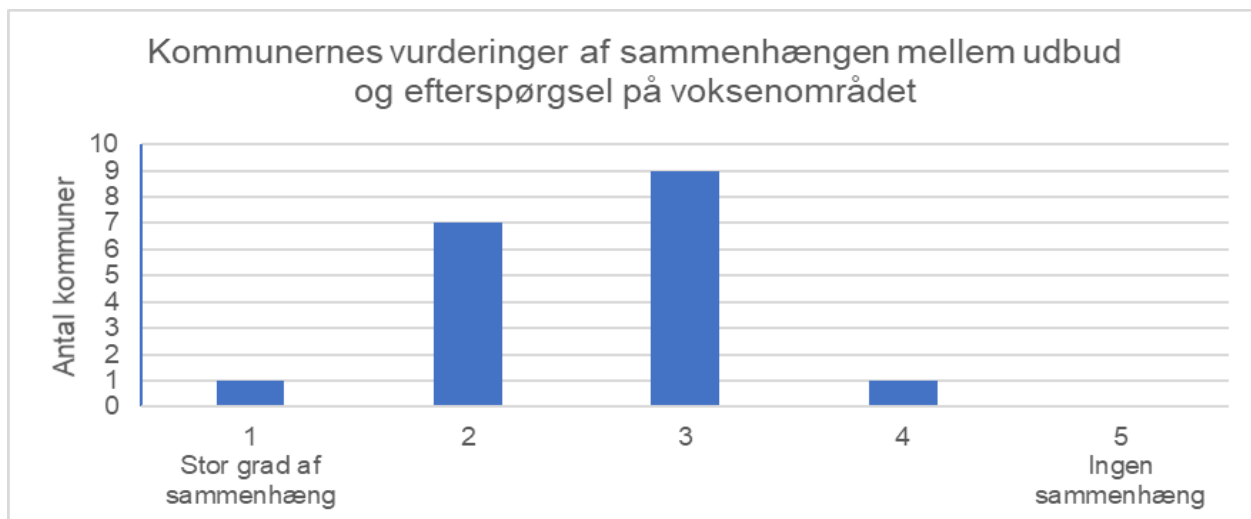
- **Et stigende antal ældre borgere med plejebenhov**

Flere kommuner nævner den positive udvikling, at flere borgere inden for det specialiserede område lever længere. Udviklingen medfører et stigende antal ældre, der har et øget plejebenhov inden for de forskellige målgrupper f.eks. autisme, psykiatri, komplekse problemstillinger og misbrug. Eksempelvis nævner en kommune en vækst i borgere med misbrug og psykiatri, som lever længere end tidligere, hvorfor de bliver mere plejekrævende og ofte får somatiske lidelser, der gør det svært at rumme dem på specialiserede tilbud. En anden kommune nævner, at der er flere borgere på botilbuddene, hvilket medfører flere plejekrævende borgere.

Vurdering af sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel

Kommunerne er blevet bedt om at vurdere, hvordan de overordnet set oplever sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel af tilbud på voksenområdet.

Som det fremgår af figuren nedenfor, oplever de 8 kommuner, at der er høj grad af sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel, mens 10 kommuner oplever nogenlunde eller mindre grad af sammenhæng.

Bemærkninger vedrørende fremtidens tilbud (5-10 års perspektiv)

Kommunerne er blevet bedt om at beskrive de mere langsigtede vurderinger for udviklingen af det specialiserede socialområde. Tilbagemeldingerne fokuserer på forskellige aspekter, men der kan identificeres tre mere generelle tendenser:

- Der er efterspørges en tydelig takststruktur, gennemsigtighed i sammenhæng mellem pris og ydelser og fokus på at skabe progression.
- Et øget fokus på borgernes nærmiljø, så der skabes indsatser så tæt på borgernes hjem, herunder mulighed for at udbygge tilbud til borgere i egen bolig som alternativ til botilbud og udvidelse af egne tilbud.
- Udvikling af nye tilbudstyper, herunder samarbejde om kommunal samdrift af tilbud.

Indberetninger af kapacitetsjusteringer

Konkret er følgende kapacitetsjusteringer meldt ind i forbindelse med kommunale indberetninger.

- Hedensted: Vi har åbnet vores eget §107 tilbud, hvor primært unge afklares til enten egen bolig eller længerevarende botilbud.
- Herning: Vi udvider kapaciteten med 10 længerevarende botilbudspladser for voksne mennesker, der er udviklingshæmmede, i 2020 og 8 længerevarende botilbudspladser på autistområdet (Mosaikken) i 2021.
- Silkeborg: Silkeborg Kommune åbner i løbet af 2020 nyt forsorgstilbud med 12 pladser + 2 herbergspladser. Forsorgstilbuddet erstatter det eksisterende forsorgstilbud i Borgergade, hvor der var 6 pladser. Silkeborg Kommune meddelte i forbindelse med de kommunale indberetninger i 2017, at et antal tilbud (Horsensvej, Tulipanvej samt dele af Arendalsvej) planlægges nedlagt, når et nyt tilbud er indflytningsklar. Det nye tilbud, Alderslyst, med 36 pladser, er klar til åbning i 1. kvartal 2020. Øget efterspørgsel på pladserne betyder imidlertid også, at nedlæggelsen af dele af Arendalsvej udskydes.
- Ringkøbing-Skjern: Vi har d. 1.4 overtaget et tilbud Holmehusene fra Sundhed og Omsorg i Ringkøbing-Skjern kommune, hvor belægningen kun var 50 %. Målgruppen er borgere med erhvervet hjerneskade. Vi har udvidet belægningen og forventer at nå 100 % belægning på 26 pladser inden årets udgang. Dermed har vi udvidet vores kapacitet.
- Lemvig: Vi forventer at etablere et botilbud for borgere inden for målgruppen af borgere med psykiatriske problemstillinger, herunder i kombination med udad reagerende. Det endelige analysearbejde, der skal danne grundlag for den præcise definition af målgruppen, er dog endnu ikke endeligt tilvejebragt.
- Randers: Med afsæt i en stigende efterspørgsel på botilbudspladser til borgere med autisme etablerer Randers Kommune i 2021 op til 17 botilbudspladser til målgruppen.
- Aarhus: På såvel unge- og voksenhandicapområdet som på området for udsatte voksne og socialpsykiatri planlægges etableringen af en række nye botilbudspladser i perioden 2020-2023. Byrådet har bevilliget anlægsmidler til botilbudspladser efter hhv. SEL § 105 og § 107 samt pladser i skæve boliger efter SEL § 149a.

I perioden 2020-2023 planlægges på det samlede unge- og voksenhandicapområde i alt etableret 144 nye botilbudspladser. På området for Socialpsykiatri og Udsatte Voksne planlægges i perioden 2020-2022 etableringen af i alt 49 nye botilbudspladser.

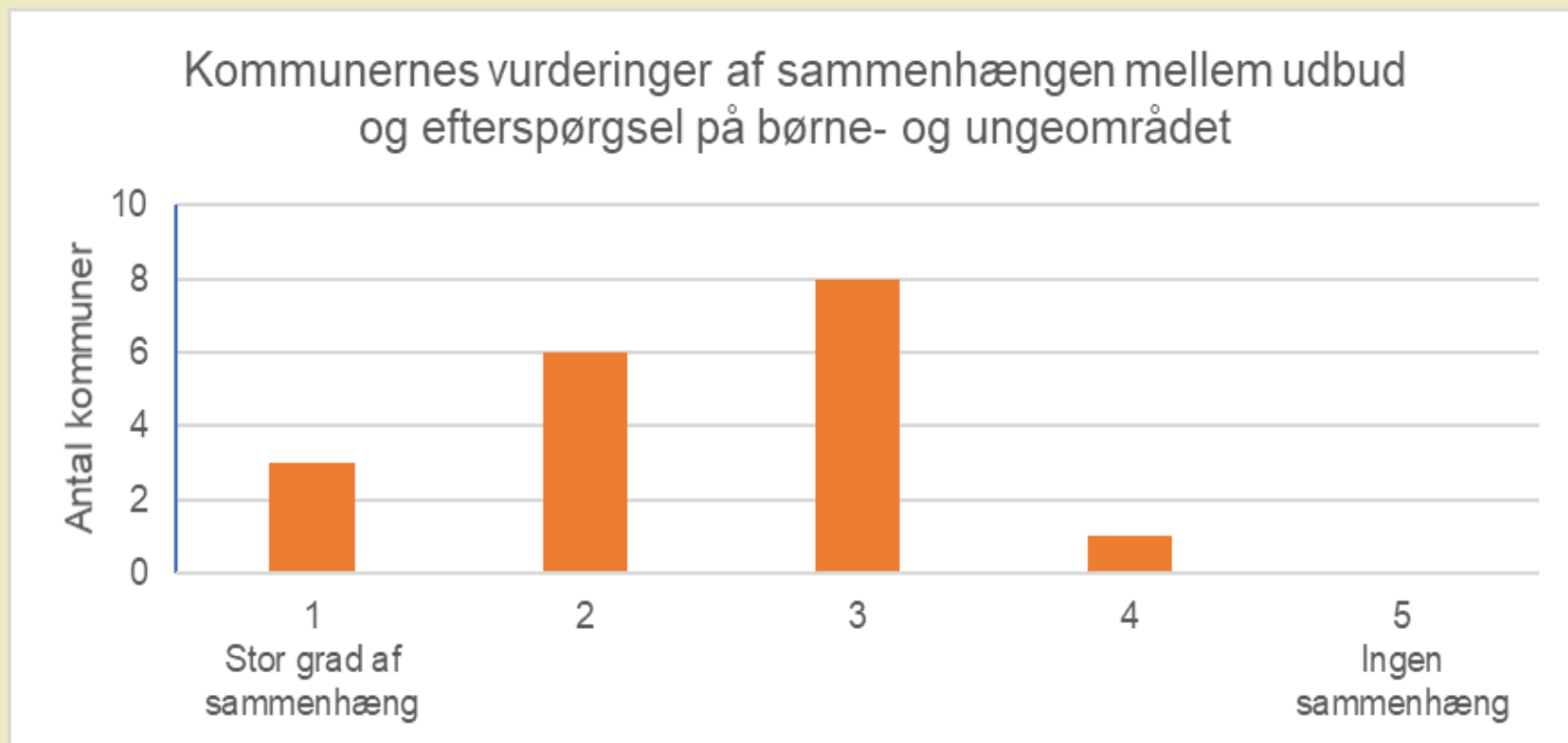
Bilag 3

PP-oplæg vedr. kommunale indberetninger og cirkler
(præsenteret på DASSOS møde den 22.1.20)

Opsamling fra kommunale indberetninger Til brug for Rammeaftale 2021-22

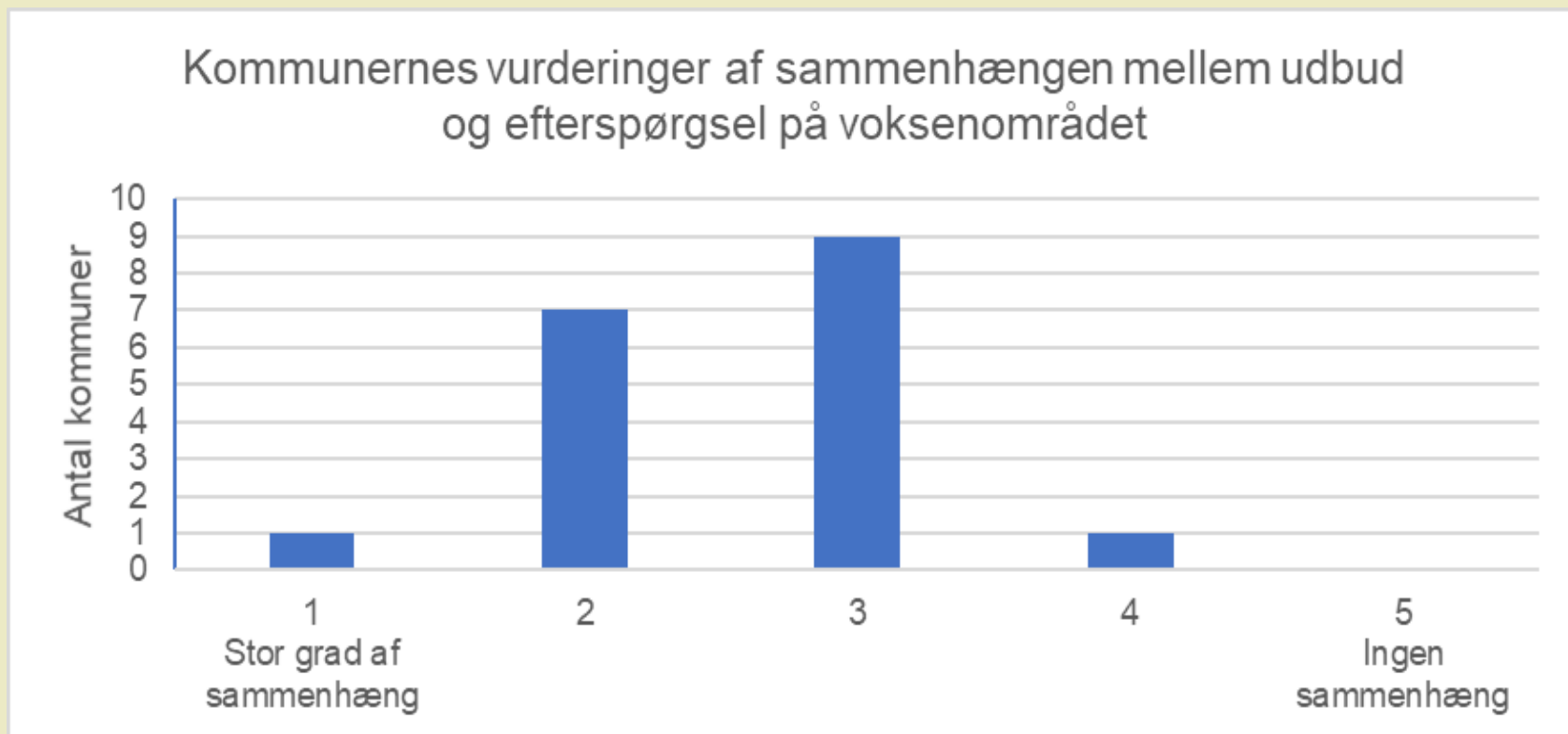
DASSOS 22.1.20

Sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel – Børn og unge området

Sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel – Voksenområdet

Tendenser i kommunale indberetninger til Rammeaftale 2021-22

Børn og unge:

- Flere med diagnoser generelt - og de gives tidligere, end det før har været tilfældet
- Ofte flere samtidige diagnoser (dobbeltdiagnoser)
- Flere med diagnoser inden for autismspektret
- Flere med psykiske lidelser – konkret nævnes stigning i angst og depression + selvskade

Voksne:

- Stigende antal voksne med autisme
- Hjerneskadeområdet vokser
- Borgere med komplekse problemstillinger – nævnes af halvdelen af kommunerne – også en målgruppe regionen har fremhævet ift. oplevet efterspørgsres efter tilbud
- Flere ældre borgere med plejebenhov

Forslag om 'cirkler' som arbejdsform i en ny rammeaftale

DASSOS 22.1.20

Formålet med 'cirklerne'

Vision: At vi ved, hvor viden er, og at vi kan dele den.

- Løfte kvaliteten af tilbuddene til borgerne
- Forbedre velfærdsøkonomien
- Finde alternativer til pladsudvidelser

Mulige temaer for cirklerne

Temaerne udvælges i overensstemmelse med Rammeaftalens udviklingsområder.

Kan eksempelvis være:

- Borgere med kompleks autisme diagnose, fx i kombination med ADHD og kriminalitet
- Selvskade og spiseforstyrrelser
- Balancen mellem personlig frihed og magtanvendelse – mere værdighed og billigere løsninger

- Et vidensnetværk hvor specialiseret viden er samlet, og hvor kommunerne kan henvende sig m.h.p. sparring i konkrete sager eller håndtering af problemstillinger
- Et udviklingsforum, hvor der tænkes innovativt ift. kvalitetsløft, afprøvning af alternativer til traditionelle kapacitetsudvidelser (fx inspiration fra demensområdet)
- Et forum, hvor udfordringer ift. lovgivning og nationalt fastsatte rammer kan adresseres til relevante ministerier, KL mv.

- Cirklerne nedsættes af DASSOS og arbejder ud fra et klart defineret kommissorium
- Udgangspunkt: starte med ét tema på et område, der virkelig presser os
- Cirkler etableres tidsbegrænset med tydelige evalueringer
- Cirklen skal sammensættes af videnspersoner/ fagprofessionelle med højt specialiseret viden inden for det konkrete tema
- Det er ikke alle kommuner, der skal repræsenteres i cirklen. Eksempelvis 2 fagpersoner fra regionen og 3 fra kommunerne. Andre må gerne aktiveres
- Der skal være en tovholderkommune

Bilag 4

Oversigt over forbrug af ungementorordningen (2017-2019)

Bilag 4 til DASSOS 22.1.2019

Oversigt over forbrug af ungementorordningen (2017-2019)

Antal unge i forløb ved ungementorordning - fordelt efter bopælskommune *

Kommune	2017	2018	2019	I alt i perioden
Favrskov		3	2	5
Hedensted		1		1
Herning	1		1	2
Holstebro				0
Horsens	2	2	4	8
Ikast-Brande	2	3	1	6
Norddjurs	2	2	4	8
Randers	4	3	2	9
Ringkøbing-Skjern		1		1
Silkeborg	1	2		3
Skanderborg	1		1	2
Skive	1			1
Struer				0
Syddjurs	2	1		3
Viborg	1	3	2	6
Aarhus	1			1
Lemvig				0
Samsø				0
Odder		1		1
Vesthimmerland		1		1
I alt	18	23	17	58

* Tal fra Hammel Neurocenter, den 6. januar 2020

Bilag 5

Oversigt over indbyggertal pr. kommune

Bilag 5: Oversigt over indbyggertal pr. kommune

Folketal den 1. i K4 2019

	2019K4
Favrskov	48.404
Hedensted	46.685
Herning	89.085
Holstebro	58.566
Horsens	91.296
Ikast-Brande	41.506
Lemvig	19.748
Norddjurs	37.360
Odder	22.854
Randers	97.886
Ringkøbing-Skjern	56.622
Samsø	3.665
Silkeborg	93.782
Skanderborg	62.479
Skive	45.924
Struer	21.014
Syddjurs	42.976
Viborg	97.084
Aarhus	349.977
Total	1.326.913

Kilde: Danmarks Statistik

Bilag 6

Konferencemagasin vedr. alliancen om den nære psykiatri
med beskrivelse af initiativer

Den nære psykiatri

Borgeren i centrum

EN FÆLLES RETNING FOR DEN NÆRE PSYKIATRI I REGION MIDTJYLLAND

Deltagere i Alliancen

- Region Midtjylland
- PLO Midtjylland
- Bruger- og pårørendeorganisationer indenfor psykiatrien
- Favrskov Kommune
- Hedensted Kommune
- Herning Kommune
- Holstebro Kommune
- Horsens Kommune
- Ikast-Brande Kommune
- Lemvig Kommune
- Norddjurs Kommune
- Odder Kommune
- Randers Kommune
- Ringkøbing-Skjern Kommune
- Samsø Kommune
- Silkeborg Kommune
- Skanderborg Kommune
- Skive Kommune
- Struer Kommune
- Syddjurs Kommune
- Viborg Kommune
- Aarhus Kommune

De deltagende kommuner er opdelt i klynger

Klyngerne er en geografisk opdeling af kommunerne med udgangspunkt i regionens akuthospitaler. Der er i alt fem klynger i Region Midtjylland, og kommunerne er knyttet op på de hospitaler, de primært anvender.

En fælles retning for den nære psykiatri – med borgeren i centrum

Alliancen om den nære psykiatri er et unikt samarbejde mellem de 19 midtjyske kommuner, Region Midtjylland, PLO-Midtjylland samt bruger- og pårørendeorganisationer i psykiatrien. Målet er at give en bedre hjælp til psykisk sårbare borgere med psykiske udfordringer og forebygge, at psykiske lidelser opstår og udvikler sig. Kort sagt, vil vi sikre sammenhæng i den hjælp, vi hver især står for som en del af et samlet forløb for borgeren.

Alliancen er dannet af Kommune Kontaktrådet (KKR) på en konference i marts 2018 for at forbedre og udvikle den nære psykiatri i Midtjylland. Baggrunden er, at stadig flere borgere rammes af psykiske lidelser. Den nære psykiatri er udtryk for hjælp i hverdagslivet indenfor de rammer, borgeren befinder sig. Den hjælp spiller en afgørende rolle både i at forebygge psykiske lidelser, og når man skal komme sig efter en psykisk sygdom.

Mange borgere med psykiske lidelser har komplekse problemer og brug for hjælp fra det rigtige tilbud. Ofte går tilbuddene på tværs af de kommunale forvaltningsområder, den regionale behandlingspsykiatri og almen praksis. Det er helt afgørende, at borgerne får den hjælp, de har brug for, uanset om det er kommune, region, egen læge eller frivillige, der tilbyder hjælpen. Det vigtige er, at der er sammenhæng i tilbuddene.

I Alliancen vil vi forbedre og udvikle den nære psykiatri i Midtjylland. Vi har forpligtet os selv og hinanden på at arbejde tættere sammen. Det betyder bl.a., at vi er fælles om flere løsninger, så borgerne får mere ensartet hjælp af samme høje kvalitet.

Alliancens første indsatsområder er politisk prioriteret i regi af Sundhedsaftalen 2019-2023, og omhandler at finde fælles løsninger for at hjælpe børn og unge i mistrivsel samt voksne borgere med svær psykisk sygdom.

Sammen har vi i foråret 2019 sat ti udviklingsinitiativer i gang, der målrettet skal sikre mere sammenhængende og bedre hjælp til de prioriterede målgrupper. Nogle initiativer udvikles og afprøves i samarbejde mellem et hospital og de omkringliggende kommuner (klyngerne), andre i enkelte kommuner og tværgående tværsektorielle arbejdsgrupper. Udviklingsprocesserne skal bl.a. afklare, om løsninger kan og skal spredes til alle kommuner i regionen gennem fx samarbejdsaftaler mellem alliancens parter.

I kan på de følgende sider læse en kort beskrivelse af alle initiativerne. Initiativerne er i forskellige processer, hvilket er vigtigt at have for øje – nogle er klar til politisk godkendelse, nogle er klar til afprøvninger og andre udvikles der fortsat på.

Alliancens fælles vision

Med borgeren ved roret i den nære psykiatri

Vi vil arbejde for at forbedre indsatsen rettet mod borgere. Det vil vi i en stærk alliance mellem borgere, pårørende, kommuner, praktiserende læger og hospitaler.

I Alliancen arbejder vi for at:

- Tage udgangspunkt i borgerens drømme og ønsker for fremtiden
- Prioritere forebyggelse, behandling og rehabilitering af psykiske sygdomme på linje med behandling af somatiske sygdomme
- Inddrage og understøtte familie og netværk omkring borgeren
- Handle hurtigt ved tegn på mistvivsel eller forværring af psykisk sygdom
- Tilbyde den rette hjælp i rette tid til borgere, der har brug for støtte eller behandling

De 10 initiativer

MENTAL SUNDHED HOS BØRN OG UNGE

SIDE 6 - 9

- INITIATIV 1** // En fælles forpligtende plan
- INITIATIV 2+4** // Den gode overgang mellem folkeskole og ungdomsuddannelse, herunder trivselsvejledere
- INITIATIV 3** // Oplysning om social (mis)forståelse: "Jeg er helt normal"
- INITIATIV 5** // Afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien

INITIATIVER I FORHOLD TIL VOKSNE BORGERE MED SVÆR PSYKISK SYGDOM

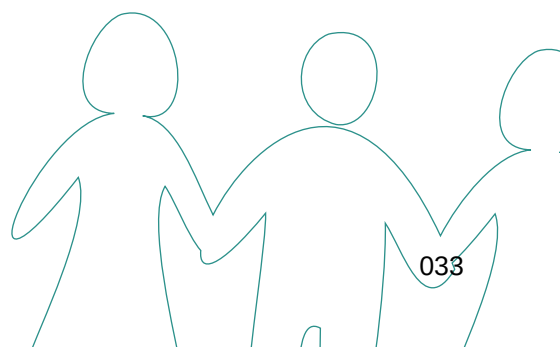
SIDE 10 - 13

- INITIATIV 6** // Én borger - ét fælles forløb
- INITIATIV 7** // Sundhedsvisitationer i alle klynger
- INITIATIV 8** // Initiativer for de mest udsatte borgere
- INITIATIV 9** // Udgående ambulante teams

TVÆRGÅENDE INITIATIVER

SIDE 14 - 15

- INITIATIV 10** // IT og kommunikation på tværs
- INITIATIV 11** // Bedre forebyggelse og behandling af selvskade

En fælles forpligtende plan

Formål

Alle børn og unge, som henvises til Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling (BUA), fortjener at blive mødt af et velfungerende og fleksibelt system. Samarbejdet mellem de parter, som er involveret i de unges forløb, skal styrkes og koordineres gennem en fælles forpligtende plan.

Der er behov for at skabe bedre sammenhæng og klar ansvarsfordeling mellem skoletilbud, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR), praktiserende læger og regionspsykiatrien for børn og unge, som henvises til Børne- og Ungdomspsykiatrisk Afdeling gennem en fælles forpligtende plan. Planen skal skabe bedre sammenhæng og klar ansvarsfordeling mellem de involverede parter med barnet i centrum.

Hvem står bag, og hvad er status?

Med Randersklyngen som facilitator har Horsens-, Aarhus-, Midt- og Randersklyngerne udviklet et fælles, forpligtende forløb og en handleplan. Modellen går ud på at skabe:

- Bedre sammenhæng og klar ansvarsfordeling omkring barnets/den unges forløb.
- Hurtigere og mere målrettet indsats til barn/ung og familie.
- Én indgang til alle regionens kommuner for praktiserende læger, somatiske børne- og ungeafdelinger og Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling.
- Mulighed for at fagprofessionelle får adgang til sparring med andre fagprofessionelle herunder Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling.
- Mere kvalificerede henvisninger til Børne- og Ungdomspsykiatrisk afdeling.

Modellen er udviklet, færdiggjort og klar til afprøvning. Næste skridt er således afprøvning af modellen i en enkelt kommune.

Den gode overgang mellem folkeskole og ungdomsuddannelse, herunder trivselsvejledere

Formål

I overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelse er et stigende antal unge psykisk sårbare. For uddannelsesparate unge giver overgangen til ungdomsuddannelse mulighed for vækst og positive forandringer, men det kan også være en sårbar fase med risiko for stagnation og negativ udvikling. Tidlig opmærksomhed giver rettidigt fokus på små indsatser, der kan gøre en stor forskel for den unges trivsel.

Initiativet skal sikre, at vigtig viden om den unges trivsel overdrages fra folkeskolen til den modtagende ungdomsuddannelse, og at eventuelle vigtige relationer kan følge med i overgangen. Initiativet skal også afdække, om der er behov for et fælles koncept for udbredelse af trivselsvejledere, frivillige og professionelle, ung til ung rådgivning og andre tiltag.

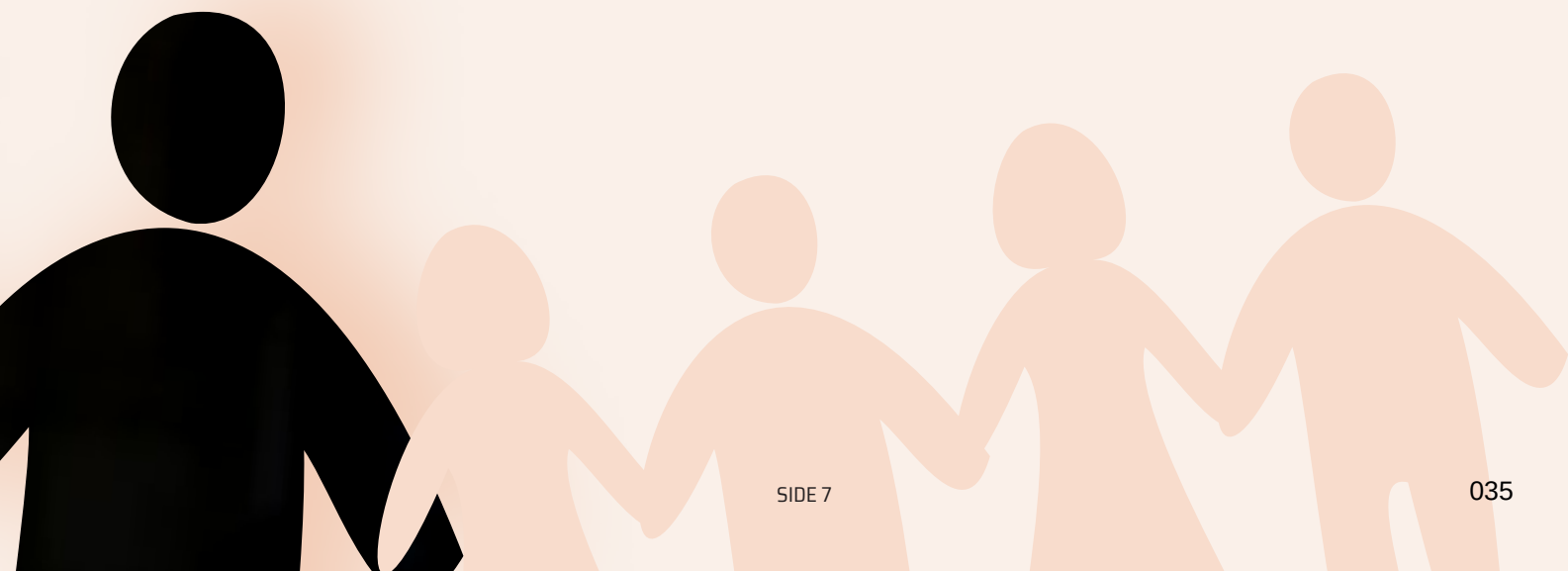
Hvem står bag, og hvad er status?

Initiativet udvikles i Randersklyngen sammen med ungdomsuddannelser. Udviklingsarbejdet er sat i gang gennem et kick-off møde, hvor der deltog repræsentanter fra størstedelen af ungdomsuddannelserne i Randersklyngen. Det blev efterfulgt af en workshop med henblik på at udbrede initiativet til alle fem klynger.

Mange ungdomsuddannelser og flere folkeskoler har etableret forskellige former for støtteordninger, nogle steder med professionelle psykologer tilknyttet og andre steder inddrages frivillige støttefor- eninger. De skal fungere som inspiration til yderligere udbredelse af trivselsvejledere i alle klyngerne

Der nedsættes nu en arbejdsgruppe i Randersklyngen, der skal udarbejde et koncept for den gode overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse med inspiration fra Danmarks Evalueringsinstitut og Horsens Kommune, som begge har udarbejdet anbefalinger til den gode overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse.

Initiativet skal udvikles og afprøves ved det kommende skoleskifte for unge i sommeren 2020.

Oplysning om social (mis)forståelse: "Jeg er helt normal"

Formål

De unge spejler sig i høj grad i hinanden - og med Facebook, Instagram, Snapchat og andre sociale medier, er der meget fokus på at udstille det "perfekte liv". Det bekræfter dem i en fælles misforståelse af det 'normale ungeliv'.

For at synliggøre flertalsmisforståelser om det normale ungeliv er initiativ 3 rettet imod at skabe større bevidsthed om et normalt liv som ung. Formålet er at prikke til - og påvirke bevidstheden blandt unge for at øge de unges robusthed og bevidsthed om, at 'jeg er helt normal', også når livet opleves svært.

Hvem står bag, og hvad er status?

Med inspiration fra Sundhedsstyrelsens materiale om alkohol og rusmidler til 7.-9. klassetrin udvikles et tilsvarende koncept, der skal øges bevidstheden blandt de unge om, hvad et "normalt" ungeliv er.

Konceptet udvikles med Aarhus kommune som tovholder i samarbejde med Metodecentret. Alle 19 kommuner er inviteret ind i udviklingsarbejdet, hvor Sundhedsstyrelsen også deltager.

Konceptet skal afprøves i folkeskoler. Resultatet af arbejdet bliver et undervisningsmateriale til alle kommuner til brug i folkeskoleklasser, vejledninger til lærere, SSP-konsulenter med videre samt en sprednings- og kommunikationsstrategi for indsatsen.

Afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien

Formål

Flere og flere børn og unge kæmper med psykisk sårbarhed, mentale sundhedsproblemer og psykiske lidelser. Samtidig kan børn og unge med mistrivsel og tegn på en psykisk lidelse, som lette tilfælde af angst og depression, have vanskeligt ved at få den rette hjælp i samspillet mellem den regionale psykiatri og de kommunale indsatser. Derfor er der på satspuljeaftalen for 2018-2021 afsat midler til en fremskudt funktion i børne- og ungdomspsykiatrien (BUA).

Formålet med puljen er at styrke indsatsen for de børn og unge, som ikke har behov for en indsats i børne- og ungdomspsykiatrien, men har et behov for en intensiv indsats i nærmiljøet. Samtidig er formålet at styrke samarbejdet på tværs af sektorer om integrerede indsatser for målgruppen.

Hvem står bag, og hvad er status?

Region Midtjylland har sammen med 14 midtjyske kommuner fået tilsagn om Satspuljemidler til at afprøve tre delprojekter fra 2018 til 2021.

Delprojekt 1: Forebyggelse af angst og depression hos børn og unge. Formålet er at nedbringe antallet af børn og unge, der lider af angst og depression. Dette sker gennem fokus på den tidlige forebyggelse og opkvalificering af fagprofessionelle og forældre.

Delprojekt 2: Forebyggende indsats ved begyndende skolevægning. Formålet med delprojektet er at udvikle en systematisk og vidensbaseret praksis for det tidlige, opsporende og forebyggende arbejde med børn og unge, der udviser begyndende skolevægning på grund af lettere psykiske vanskeligheder.

Delprojekt 3: Henvielse for almen praksis. Formålet er at give de alment praktiserende læger en mulighed for at henvise til kommunen som alternativ til henvielse til børne- og ungdomspsykiatrien. Viden fra projekterne vil blive inddraget i alliancens arbejde blandt andet ved at sikre, at deltagere fra relevante delprojekter indgår i udvikling og kvalificering af alliancens andre initiativer.

En afsluttende konference for de tre delprojekter er i støbeskeen. Dermed kan den opsamlede viden formidles både på tværs af delprojekterne og til de kommuner, som ikke er med i projektet.

Én borger - ét fælles forløb

Formål

Én borger - ét fælles forløb handler om at udvikle samarbejdet om borgerens forløb fra start til slut på tværs af kommuner, regionspsykiatrien og de praktiserende læger, så der er sammenhæng i indsatsen for borgeren.

Hvem står bag, og hvad er status?

Randersklyngen og Aarhusklyngen udvikler og afprøver løsningsmodeller.

På vej mod job trods svær psykisk sygdom

Vi ved, at en tilknytning til arbejdsmarkedet er essentiel for at sikre borgerens mentale sundhed. Aarhusklyngen arbejder i forvejen med en model, der har til hensigt at fastholde borgere med psykisk sygdom på arbejdsmarkedet. Modellen hedder Morfeus. Initiativet har foreløbigt vist gode resultater for borgere, der har været i et forløb.

Forebyggelse af akutte indlæggelser (psykiatri) - den rigtige løsning i situationen samt den gode udskrivelse

Randersklyngen arbejder med tiltag som skal forebygge akutte psykiatriske indlæggelser - der arbejdes konkret på at finde en bedre løsning end indlæggelse, hvis muligt. Der arbejdes konkret med:

- indførelse af speciallægetelefon, hvor Hospitalsvisitationen kan viderestille praktiserende læger til en psykiatrisk speciallæge,
- forandringspakker, hvor en borger med psykosociale problemer indlægges 1. gang kontaktes kommunen, som ringer borgeren op førstkommande hverdag,
- akutte netværksmøder mellem relevante parter, når en borger har haft gentagne indlæggelser.

Derudover arbejder Randersklyngen med den gode udskrivelse, der skal sikre, at personer med psykisk sårbarhed får den nødvendige støtte til egen mestring efter udskrivelse fra en psykiatrisk indlæggelse. Dette arbejde er for at sikre en sammenhængende indsats mellem kommune, region og praktiserende læger samtidig med, at borgeren er selvbestemmende i eget forløb.

Sundhedsvisitationer i alle klynger

Formål

Alle med akut sygdom skal henvises til den rette behandling fra start. Det vil initiativ 7 sikre ved at understøtte fx vagtlægers og praktiserende lægers visitationer af borgere med akut psykisk sygdom.

Målsætningen er, at læger skal have let adgang til og overblik over alle tilgængelige akuttilbud som bliver tilbudt i klyngerne. Det gælder både psykiatriske og somatiske tilbud. Derfor skal et overblik over de tilgængelige psykiatriske akuttilbud ligge tilgængeligt hos og formidles fra sundhedsvisitationer på de fem akuthospitaler.

Ved at have sundhedsvisitationer med overblik over tilbud sikrer vi, at borgerne altid bliver visiteret til det relevante tilbud i en akut situation, uanset om borgeren har behov for en akut indlæggelse, om der er brug for en tid dagen efter, eller om borgeren vil have mest gavn af et kommunalt tilbud.

Sundhedsvisitationerne bliver altså et supplerende tilbud om overblik og koordinering i de situationer, hvor aktørerne ikke har fuldt overblik over mulighederne.

Hvem står bag, og hvad er status?

Bag initiativet står parterne bag Sundhedsaftalen i Region Midtjylland: regionen, kommunerne og Praktiserende Lægers Organisation i Midtjylland (PLO-M). Region Midtjyllands Sundhedskoordinationsudvalg godkendte den 13. december 2019 en tværsektoriel samarbejdsaftale om sundhedsvisitationer. Samarbejdsaftalen beskriver de overordnede ambitioner og rammer for sundhedsvisitationerne, som skal etableres i de eksisterende hospitalsvisitationer på regionens fem akuthospitaler.

Samarbejdsaftalen skal godkendes i Regionsrådet og i de 19 kommuners byråd for derefter at blive implementeret i de fem klynger i regionen.

Initiativer for de mest udsatte borgere

Formål

De mest udsatte borgere med svær psykisk sygdom har behov for en styrket fælles indsats, da det ofte er disse borgere, der falder mellem stolene. Det er borgere med psykisk sygdom og misbrug, selvskadende adfærd og udadreagerende adfærd – og ofte en kombination af disse.

Målet med initiativ 8 er at styrke samarbejdet mellem regionen, kommunerne og praktiserende læger om de mest udsatte borgere gennem konkret udvikling, kvalificering og afprøvning af løsningsmodeller.

Hvem står bag, og hvad er status?

Midtklyngen

Midtklyngen arbejder med implementering af tværsektorielle teams, som har et helhedsorienteret fokus på borgeren og borgerens mål og ønsker. Den spæde erfaring er, at teammedarbejderne oplever hurtigere fremgang i samarbejdet om borgernes forløb end tidligere. Målgruppen er borgere med problemstillinger som psykiatri, social udsathed og misbrug eller svær psykiatri uden misbrug.

Vestklyngen

Vestklyngen arbejder med at afprøve og udvikle en samarbejdsmodel med fokus på teams, hvor målgruppen er borgere, der samtidig med deres psykiske sygdom har et misbrug. Klyngens evaluering af arbejdet med teams har sat fokus på spørgsmål om, hvem der bør inkluderes i de givne teams, hvor ofte teamdeltagerne bør mødes og intern teamkommunikation.

Udgående ambulante teams

Formål

Initiativet har til formål at styrke indsatsen for borgere med psykisk sygdom i nærmiljøet. Dette ved at styrke den udgående ambulante kapacitet i voksenpsykiatrien og samarbejder herom. Som en del af det regionale budgetforlig for 2019 afsatte regionsrådet 50 mio. kr. til et løft af psykiatrien, heraf 8 mio. kr. til en harmonisering af den udgående ambulante aktivitet på tværs af regionen. Formålet er at skabe hurtig kontakt, forebygge indlæggelser og fremme tidlig udskrivelse.

De udgående teams kan rykke ud til borge-rens hjem og foretage ambulant behandling i hjemmet. Hensigten er at skabe hurtig og tæt kontakt ved behov og dermed forebygge en indlæggelse eller fremme tidligere udskrivelse. Indsatsen i de udgående teams er ofte korte-revarende intensive forløb (4-8 uger).

Der er udgående regionale teams i alle klynger. I fire klynger (Aarhus, Midt, Vest og Randers) er der tale om flere udgående teams, hvor nogle dækker flere kommuner, mens andre dækker én kommune. I en enkelt klynge (Horsens) er der tale om ét udgående team, der dækker klyngens fire kommuner.

Hvem står bag, og hvad er status?

Der er i regi af Alliancen om den nære psykiatri udarbejdet et ram-mepapir for samarbejdet mellem kommuner, region og almen praksis om regionale udgående teams i psykiatrien.

Fem samarbejdsprincipper udgør kernen i rammepapiret. Det handler bl.a. om gensidig samarbejds- og informationspligt, kort reaktions-tid, tilgængelighed, relationsdannelse og rådgivning og sparring.

Den 30. oktober 2019 godkendte Sundhedskoordinationsudvalget et udkast til rammepapir for samarbejdet mellem region, kommu-ner og almen praksis om regionale, udgående teams i psykiatrien. Rammepapiret er sendt til politisk godkendelse i de 19 kommuner og i regionsrådet med henblik på ikrafttrædelse 1. januar 2020 og med 2020 afsat til udmøntning. Selve udmøntningen aftales i det lokale klyngesamarbejde.

IT og kommunikation på tværs

Formål

Formålet med initiativ 10 er at skabe velfungerende elektronisk kommunikation mellem region, kommune og praktiserende læger. Kommunikation på tværs indenfor psykiatrien er en udfordring, da mange forskellige sektorer og kommunale forvaltninger er involveret samtidig med at de værktøjer, der anvendes (Medcom-standarder), i høj grad er rettet mod somatisk sygdom – ikke psykisk sygdom. En velfungerende tværsektoriel kommunikation kan således understøtte de øvrige initiativer i Alliancen og komme borgerne til gavn.

Hvem står bag, og hvad er status?

En tværsektoriel arbejdsgruppe med repræsentanter fra region, kommuner og praktiserende læger har arbejdet med at finde anbefalinger til at sikre elektronisk kommunikation. Gruppen har arbejdet med at identificere problemstillinger og barrierer for den elektroniske kommunikation på tværs af sektorer.

Gruppen har formuleret en række anbefalinger for bedre kommunikation med inspiration fra andre landsdele og eksisterende erfaringer i Midtjylland. Gruppen har skitseret to konkrete forslag til, hvordan den elektroniske kommunikation på kortere sigt kan styrkes indenfor psykiatriområdet. Begge forslag tager udgangspunkt i eksisterende løsninger, og hvordan fremtidig brug kan styrke den tværsektorielle kommunikation. Der arbejdes videre med implementering af de pågældende anbefalinger.

Bedre forebyggelse og behandling af selvskade

Formål

Selvskadende adfærd blandt unge er gennem en årrække blevet et meget udbredt fænomen i hele den vestlige verden. Også i Danmark er der i de senere år lavet flere studier, som viser en stærkt bekymrende udvikling.

Udviklingen i antallet af unge der selvskader, indskrives sig i en bredere problemstilling omkring stigende psykisk mistrivsel blandt unge i Danmark, og flere peger på at udbredelsen af mistrivsel og selvskadende adfærd viser, at der er tale om et regulært folkesundheds- og samfundsproblem. Litteraturen peger på, at der er risiko for, at de unge fortsætter med at skade sig selv i mange år, hvis selvskaden ikke bliver behandlet.

Selvskade har store konsekvenser både for den der selvskader, for de pårørende, for det frontpersonale, som er i kontakt med den selvskadende, og for samfundet som helhed.

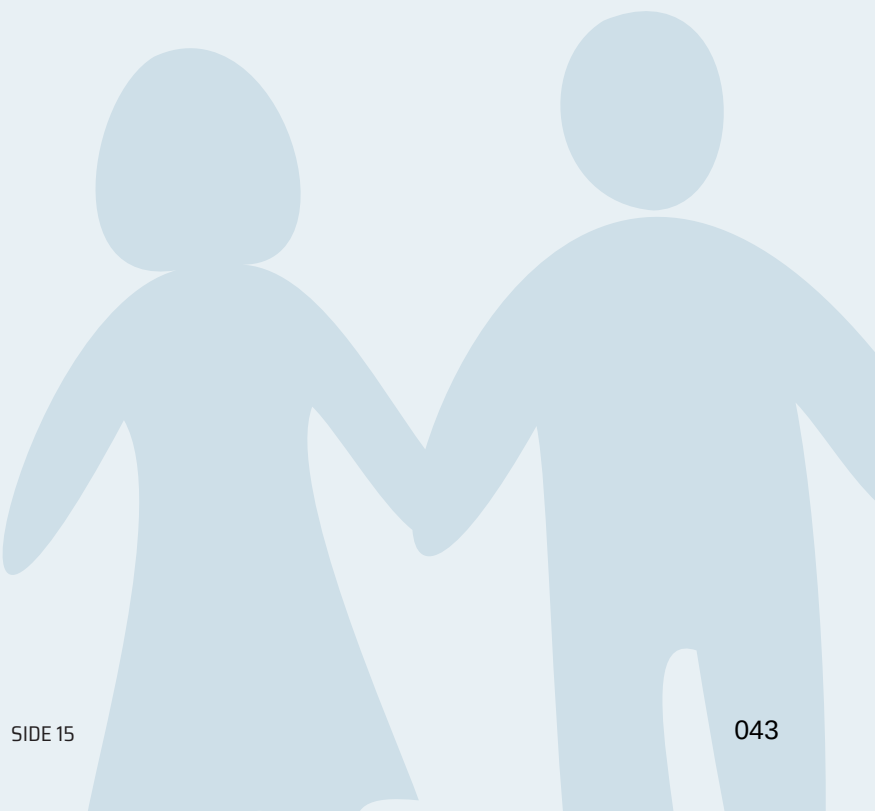
Generelt repræsenterer selvskadende adfærd en meget stor behandlingsmæssig udfordring, og der er mangel på konkrete indsatser, som er rettet mod opsporing, forebyggelse og behandling af selvskade.

Der er derfor behov for en langt mere systematisk og bredere indsats end tilfældet er i dag – både kommunalt, regionalt og tværsektorielt – for at forebygge, at stadigt flere udvikler behandlingskrævende selvskade.

Hvem står bag, og hvad er status?

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra region, kommuner, praktiserende læger og Landsforeningen mod spiseforstyrrelse og selvskade (LMS) er med dette afsæt i gang med at udarbejde en række anbefalinger, så der kan skabes en bredere og mere sammenhængende palette af tilbud, som er målrettet forebyggelse og behandling af selvskade. Særligt er fokus på etablering af tidligere indsatser, så færre unge udvikler behandlingskrævende eller svær selvskade.

Arbejdsgruppen er i proces, hvor der arbejdes med muligheder for nye samarbejder, både i forhold til at etablere en mere systematisk og tidlig indsats i kommunerne, fælles kompetenceudvikling mellem sektorerne og bedre, mere sammenhængende forløb for borgere, der har selvskadende adfærd. Der arbejdes nu videre med at konkretisere mulighederne.

EN FÆLLES RETNING FOR DEN NÆRE PSYKIATRI
I REGION MIDTJYLLAND

Yderligere information samt kontaktoplysninger på
www.sundhedsaftalen.rm.dk/Den-naere-psykiatri/

Her kan du også løbende følge den videre udvikling i
forhold til initiativerne og Alliancen generelt.

Bilag 7

PP-oplæg fra Socialtilsyn Midt
(præsenteret på DASSOS møde den 22.1.20)

Oplæg DASSOS

Tirsdag den 22. januar 2020

Tilfredshedsundersøgelse 2019

Tilbuddenes tilfredshed

	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken/eller	Utilfreds	Meget utilfreds
2017	39%	52%	6%	2%	1%
2018	31%	52%	14%	2%	1%
2019	22%	58%	14%	5%	1%

Tilfredshedsundersøgelse 2019

Plejefamiliernes tilfredshed

	Meget tilfreds	Tilfreds	Hverken/eller	Utilfreds	Meget utilfreds
2017	39%	52%	6%	2%	1%
2018	31%	52%	14%	2%	1%
2019	42%	45%	9%	1%	0%

Kommunemøder 2019

Oversigt over årsmøder for kommuner og region 2019 (januar 2020)

- Region Midtjylland
- Lemvig
- Struer
- Skive
- Viborg
- Ringkøbing-Skjern (kun børneområdet)
- Ikast-Brande (24. januar 2020)
- Herning
- Århus (23. januar 2020)
- Skanderborg
- Samsø (2019 aflyst)
- Horsens
- Favrskov
- Randers
- Norddjurs
- Syddjurs
- Holstebro (2019 aflyst)

Kommunemøder 2019

- Generelt meget positive tilbagemeldinger om samarbejdet med Socialtilsyn Midt, herunder håndtering af presse, enkeltsager, matchning m.m.
- Enkelte kommuner kan have konkrete sager, som skal drøftes + afklarende spørgsmål til rapporter, lovgivning m.m.
- Justering af kontakt drøftes og aftaler indgås om nødvendigt

Sanktionstal 2018

Antal iværksatte påbud

Plejefamilier: 2 påbud fordelt på 2 plejefamilier
Tilbud: 6 påbud fordelt på 5 tilbud

Antal iværksatte skærpede tilsyn

Plejefamilier: ingen skærpede tilsyn
Tilbud: 5 skærpede tilsyn

Antal tilbagekaldte godkendelser

Plejefamilier: 8 tilbagekaldte godkendelser og 1 afslag på nygodkendelse
Tilbud: 3 tilbagekaldte godkendelser. Ingen afslag på nygodkendelse

Sanktionstal 2019

Oplysningerne nedenfor er opdateret af Socialtilsynet i forbindelse med endelig opgørelse til årsrapport 2019:

Antal iværksatte påbud

Plejefamilier: 2 påbud fordelt på 2 plejefamilier

Tilbud: 31 påbud fordelt på 12 tilbud (12 tilbud inkl. de 4 skærpede tilsyn – altså 8 sager kun med påbud og 4 sager med skærpet tilsyn og påbud)

Antal iværksatte skærpede tilsyn

Plejefamilier: ingen skærpede tilsyn

Tilbud: 4 skærpede tilsyn fordelt på 4 tilbud

Antal tilbagekaldte godkendelser

Plejefamilier: 7 ikke godkendte

Tilbud: 3 ikke godkendte

Ankestyrelsestal 2018

23 STM-sager blev afgjort i Ankestyrelsen i 2018

8 sager blev vundet (tilsynssager om kvalitet)

2 sager blev hjemvist (botilbudslignende og takst)

13 sager blev omgjort (tillægstakst, opdeling af tilbud og dispensation))

Ankestyrelsestal 2019

7 STM-sager blev afgjort i Ankestyrelsen i 2019

5 sager blev vundet (tilsynssager om kvalitet)

1 sag blev hjemvist (AST tillod overskridelse af frist)

1 sag blev omgjort (AST tillod opsættende virkning for et påbud)

Socialtilsynet tilbyder også....

- Deltagelse i rekrutteringsmøder på plejefamilieområdet
- Informationsmøder om lovgivning m.m.
- Møder ude i kommunerne omkring økonomi, Tilbudsportal m.m.
- Deltagelse i udvalgsmøder og andre fora i kommuner og region
- Deltagelse i tværkommunale og regionale møder
- Afklarende dialogmøder, eksempelvis i forbindelse med større strukturændringer, hvor en samarbejdspart har brug for tilsynsviden
- Andre møde- og vejledningsbehov

Spørgsmål?

Bilag 8

Notat fra KL om implementering af Fælles Faglige Begreber

Fælles Faglige Begreber

Hvis vi skal vide, om de sociale indsatser vi sætter i værk, har en positiv effekt for borgerne, har vi brug for bedre data. Og vi har brug for et tættere samarbejde mellem kommunale myndighedsfunktioner og leverandører af sociale tilbud.

Med den vision vedtog KL's bestyrelse i 2016 at igangsætte det fælleskommunale projekt Fælles Faglige Begreber (FFB) på det specialiserede socialområde for voksne.

Baggrund

Mens kommunerne er kommet langt i arbejdet med at sikre socialfaglig kvalitet med et tydeligere (re)habiliterings- og recoveryfokus samt systematik og lovmedholdelighed i sagsbehandlingen, opleves det stadigvæk, at kommunerne har en for lille fælles viden om, hvorvidt de sociale indsatser gavner borgerne, og netop hvilke indsatser, der er virksomme. Kommunernes dokumentation er kort sagt så uensartet, at det er meget vanskeligt at anvende data til styring og læring om kvalitet på tværs af kommunerne.

På samme tid oplever mange borgere, at de i høj grad er ansvarlige for at have overblik over egne sager og selv skal sikre sammenhæng og koordination mellem forskellige kommunale og private sagsparter. Dette problem adresserer FFB-projektet også. Koordinationen mellem udførende tilbud og myndighed kompliceres yderligere af, at langt de fleste kommuner køber sociale tilbud eksternt hos hinanden, hos regionale tilbud og hos private tilbud.

56 % af de pladser der købes, er købt ved eksterne tilbud¹, dvs. at pladserne er placeret i anden kommune end bestillerkommunen, eller ved private og regionale leverandører. Dette forøger nødvendigheden af at have et fælleskommunalt og ensartet sprog om borgerens situation, når vi kommunikerer, og en sammenhængende meningsfuld dokumentationspraksis. Det skaber bedre forståelse for de opgaver, der bliver bestilt, mellem borgeren, myndighed og udførende tilbud – uanset ejerform.

Projektet har i samarbejde med Social- og Indenrigsministeriet, og herunder Socialstyrelsen, gået i fælles takt med projektet *Videreudvikling og forankring af Voksenudredningsmetoden*², der i perioden 2018 – 2021 udvikler og opdaterer Voksenudredningsmetoden til en version 2.0 – bl.a. på baggrund af erfaringer fra de sidste ti års implementering af metoden. FFB's leverancer indarbejdes således i VUM 2.0.

Dato: 17. december 2019

Sags ID: SAG-2019-01632
Dok. ID: 2855706

E-mail: NIOF@kl.dk
Direkte: 3370 3130

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

¹ KL (Marts, 2019), Fakta om kommunernes indsatser på det specialiserede socialområde

² <https://socialstyrelsen.dk/projekter-og-initiativer/handicap/videreudvikling-af-voksenudredningsmetoden>

Bedre digital dokumentation og infrastruktur rummer store potentialer

En øget digitalisering af området har store potentialer ift. at skabe større sammenhæng og bedre data om effekt i den enkelte kommune og på tværs af kommunerne. Projektet skal ved hjælp af et styrket fokus på medarbejdernes digitale dokumentation skabe et fælleskommunalt grundlag, hvor effekten og nytten for borgeren er centrum for dokumentationen, og hvor medarbejdere nemt kan kommunikere og koordinere indsatser og indsatsmål, samt dele informationer på tværs af kommunegrænser og sociale tilbud.

At lave en digital omstilling, hvor medarbejderes dokumentation forandres og en ny måde at kommunikere og koordinere på implementeres, er både en stor teknisk- og organisatorisk forandring. Det kræver et vedvarende fokus og opmærksomhed langt ud over den første introduktion af forandringen. Processtøtte, opfølgning, evaluering og justering er således vigtige kerneord i implementeringsprocessen. Det er derfor essentielt, at der lokalt er en klar prioritering og robust investering i både den tekniske- og organisatoriske implementering af Fælles Faglige Begreber.

En succesfuld gevinstrealisering kræver en fælleskommunal opbakning

Der foreligger for nuværende ikke en økonomiaftale eller andre aftaler, som binder kommunerne til at skulle implementere inden for en given periode. Det er derfor afgørende, at kommunerne motiveres og prioriterer implementering i perioden 2020-2021, da gevinsterne for alvor først høstes når alle kommuner arbejder ud fra samme byggeblokke.

En investering i bedre sammenhæng gennem digital dokumentation, viden om effekt og en digital, moden infrastruktur kræver en mærkbar investering fra hver enkel kommune for at høste de gevinstpotentialer, der er i projekt Fælles Faglige Begreber. Den enkelte kommunes investering er altså afgørende for at vi fælleskommunalt får skabt en platform for læring og fælles viden om socialområdet.

Lignende forandringsprojekter har vist, at den tekniske implementering indeholder aktiviteter som konvertering af eksisterende sager til ny datastruktur, tilretning af indeværende it-fagsystemer, indkøb af it-materiel, øget teknisk supporteren m.m., og at den organisatoriske implementering indeholder; opkvalificering af faglige medarbejdere til ny dokumentationspraksis, ændring af arbejdsgange og organisering, projekt- og driftsledelse ifm. at igangsætte, fastholde og gennemføre forandringen, m.m.

Det er derfor en stor kulturforandring for hele organisationen, og der bør derfor være et skarpt fokus både i den politiske- og administrative topledelse, samt i støttefunktioner som IT- og kommunikationsafdelinger. En prioritering og investering i forandringen sikrer, at man som kommune opnår de bedste forudsætninger for en gevinstrealisering, der gennem bedre data skaber muligheder for øget sammenhæng og et fælleskommunalt grundlag for dialog om den borgerrettede effekt af de sociale indsatser.

Dato: 17. december 2019

Sags ID: SAG-2019-01632
Dok. ID: 2855706

E-mail: NIOF@kl.dk
Direkte: 3370 3130

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Bilag 9

PP-oplæg fra Fælles Faglige Begreber
(præsenteret på DASSOS møde den 22.1.20)

Agenda:

- Hvorfor Fælles Faglige Begreber
- Hvad er Fælles Faglige Begreber
- Implementering af Fælles Faglige Begreber

**Fælles Faglige Begreber
DASSOS**

Det specialiserede socialområde for voksne
d. 22. januar 2020

061

A person wearing a brown knitted sweater is holding a large stack of papers. The papers are tied together with red and yellow string. The background is a blurred outdoor scene with trees and a building.

De gode nyheder

- Der er ikke mangel på dokumentation og data. En stor del af kommunerne er efterhånden gode til at dokumentere ud fra en metode/tilgang
- (re)habilitering og recovery vinder større indpas på området
- VUM sikrer (nogenlunde) ensartet fælleskommunal sagsbehandling og er en fremragende platform for videreudvikling af området

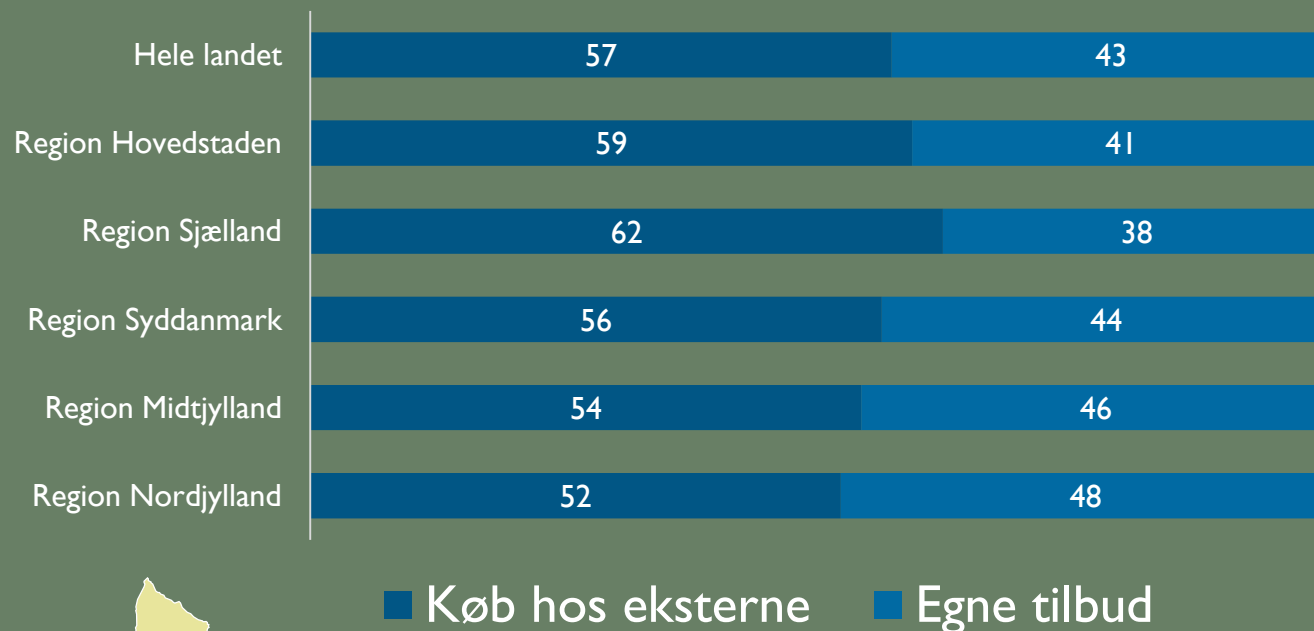
De mindre gode nyheder

- Vi skal have bedre forudsætninger for at samarbejde på området, så borgerne oplever sammenhæng
- Vi mangler gode data på, om indsatserne faktisk virker for borgerne
- Udgiftspresset vokser – Med flere borgere, som har behov for mere service til færre ressourcer, skal vi skabe det bedst mulige grundlag for styring

Socialområdet er komplekst

Hvor køber kommunerne deres sociale tilbud?

Kilde fakta om kommunernes indsatser på det specialiserede socialområde, fakta ark, kl, marts 2019

	Kommunale tilbud	Regionale tilbud	Private tilbud	Samlet
Tilbud i alt	1.547	62	1.075	2.684

Fælles Faglige Begreber kort og godt

Kommunikation og deling af borgerens oplysninger mellem forskellige it-fagsystemer

Sammenhæng i dokumentation på tværs af medarbejdere og målgrupper

Udtræk af kvalitetsdata og ledelsesinformation til lokal, fælleskommunal og national læring

FFB skaber forudsætning for

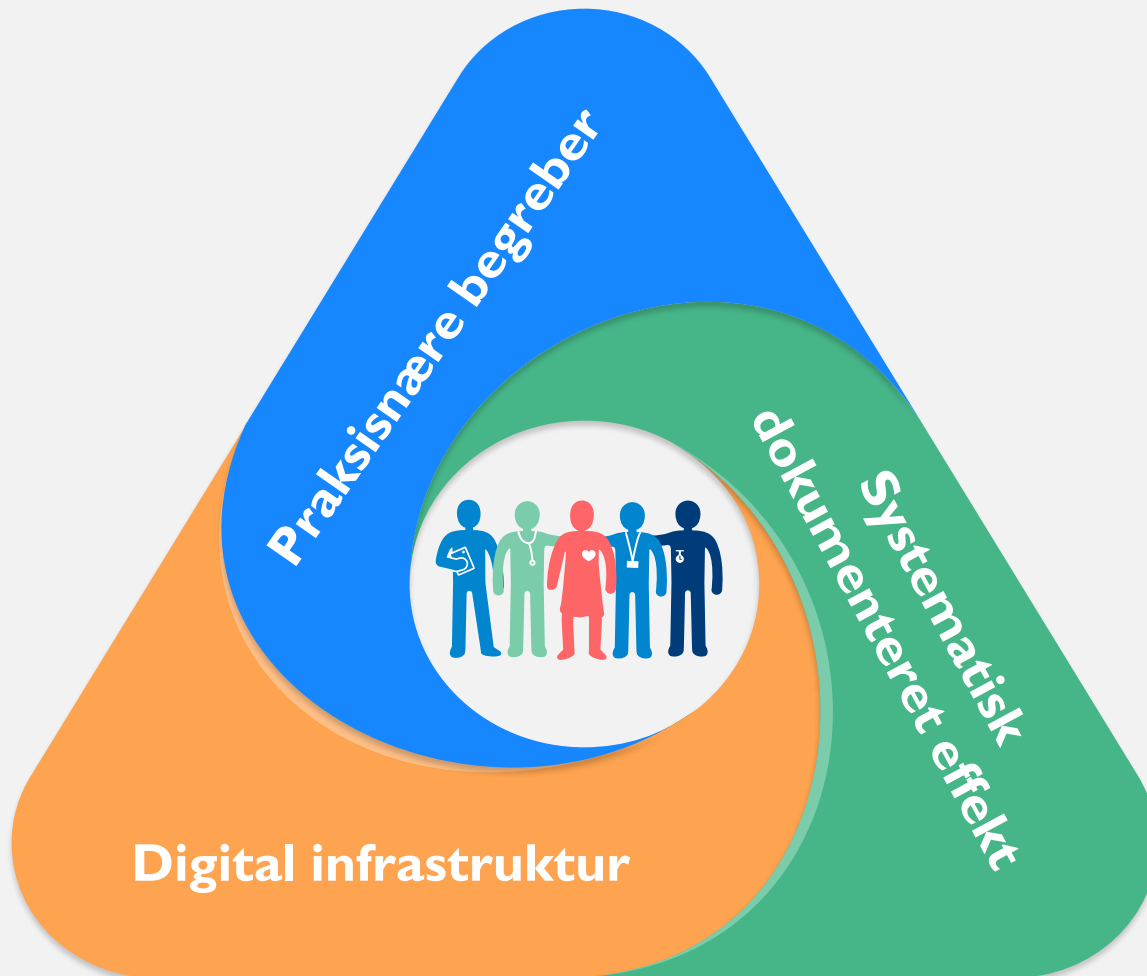
- At borgerne oplever sammenhæng, når de får behov for hjælp og støtte
- Et styrket samarbejde og mere anvendelig dokumentation for medarbejderne
- Bedre grundlag for gennemsigtighed og styring
- At det specialiserede voksenområde får systematisk dokumenteret viden om effekten af de iværksatte indsatser

2017				2018				2019				2020				2021			
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Analyse		Udvikling		Udvikling				Test				Implementering				Implementering			

Vi forventer, at første kommune kan anvende FFB i Q3

Hvad er det nye med Fælles Faglige Begreber

1. Standardiserede, strukturerede og klassificerede begreber for...

- ... Borgernes funktionsevne (Fælleskommunalt funktionsevnekatalog)
- ... Sociale indsatser (Fælleskommunalt Indsatskatalog)
- ... Skalering (Fælleskommunal funktionsevneguide)

2. Fælles dokumentationspraksis der understøtter...

- ... en fælles måde at dokumentere indsatsens virkning/effekt for borgeren
- ... målsamarbejdet mellem borger, myndighed og udfører
- ... fælles praksis i de to vigtigste kontaktpunkter; bestilling og opfølgning

3. Digital dokumentation...

- ... baseret på klassifikationer
- ... der anvender system-system kommunikation
- ... Standardiseret dataudtæk, der giver mulighed for viden og indblik på tværs af kommunerne

Fælles Faglige Begreber står på Voksenudredningsmetoden

FFB

- ✓ Data om kvalitet på området
- ✓ Sammenhæng for borgerne
- ✓ Samarbejde og koordinering
- ✓ Systematisk dokumenteret effekt

Funktionsevneniveau:

- 0 (ingen nedsat funktionsevne)
- 1 (let nedsat funktionsevne)
- 2 (moderat nedsat funktionsevne)
- 3 (svært nedsat funktionsevne)
- 4 (fuldstændig nedsat funktionsevne)

Støttebehovsniveau:

- A (intet støttebehov)
- B (let støttebehov)
- C (moderat støttebehov)
- D (højt støttebehov)
- E (fuldstændigt støttebehov)

Måltype

- ☐ Udvikle funktionsevne
- ☐ Fastholde funktionsevne
- ☐ Begrænse tab af funktionsevne

Funktionsevneniveau
Udredning

Social indsats

Funktionsevneniveau
Opfølgning

VUM 2.0

- ✓ Den faglige metode
- ✓ Rehabilitering og recovery
- ✓ Lovmedholdelighed og borgernes retssikkerhed
- ✓ Systematik og ensartethed

Sags-
åbning

Sags-
oplysning

Sags-
vurdering

Afgørelse

Bestilling

Levering af
social
indsats

Opfølgning

Implementering af FFB

- Business case-værktøj
- COK udbyder undervisning i FFB og VUM 2.0
- Halvårlige netværksmøder for øst/vest
- Nyttige implementeringsredskaber til rådighed på projektets hjemmeside

Funktioner og forhold

Fysiske funktioner

- Hørelse
- Stemme og tale
- Syn
- Bevægelse
- Smerte og sansefunktioner

Mentale funktioner

- Bevidsthedstilstand
- Orienteringsevne
- Igangsætning og motivation
- Intellektuelle funktioner
- Psykosociale funktioner
- Hukommelse
- Følelser og adfærd
- Opmærksomhed og koncentrationsevne
- Virkelighedsopfattelse
- Organisering og planlægning
- Problemløsning
- Indsigt i egen situation

Sociale forhold

- Familiesituation
- Boligsituation
- Økonomisk situation
- Uddannelse og job
- Interesser
- Traumatiske oplevelser
- Kriminalitet
- Prostitution

Sundhedsforhold

- Kost
- Døgnrytme
- Motion
- Rygning
- Rusmidler
- Fysisk helbred
- Sundhedsfaglig behandling og træning

Omgivelsesfaktorer

Omgivelser

- Boligområde
- Holdninger i omgivelserne
- Personer i netværk

Aktivitet og deltagelse

Relationer

- Samspil og kontakt
- Sociale fællesskaber
- Varetagelse af relationer til netværk

Samfundsliv

- Varetagelse af uddannelse
- Varetagelse af beskæftigelse
- Varetagelse af økonomi

Kommunikation

- Forstå meddelelser
- Fremstille meddelelser
- Samtale
- Anvendelse af kommunikationsmidler og -teknikker

Praktiske opgaver

- Hjælp og omsorg for andre
- Passe ejendele
- Indkøb
- Madlavning
- Rengøring
- Tøjvask
- Skaffe sig bolig

Egenomsorg

- Af- og påklædning
- Vask
- Kropspleje
- Spise
- Drikke
- Toiletbesøg
- Seksuel aktivitet
- Varetagelse af egen sundhed

Mobilitet

- Gang og bevægelse
- Ændre og opretholde kropsstilling
- Bære, flytte og håndtere genstande
- Færden med transportmidler

”Når du vurderer, om borgeren udfører en given aktivitet, så dækker det over hele processen i at udføre noget selvstændigt. Det er ikke kun det at gøre noget fysisk, men også fx at kunne tage initiativ, planlægge og overskue udførelsen uden støtte.”

Overtema: Praktiske opgaver

Undertema: **Indkøb**

Indkøb er en handling, der består i at købe varer og serviceydelser, som er nødvendige i dagligdagen. Begrebet inkluderer også at instruere og vejlede en anden person i at foretage indkøbene, som fx at vælge madvarer, drikke, rengøringsmidler, husholdningsartikler i en forretning, på et marked eller på nettet; sammenligne kvalitet og pris af varerne, forhandle og betale for de valgte varer eller ydelser og transportere varerne.

Overvej fx om borgeren...	Kriterier	Vurderet niveau
Ser, hvad der mangler Udarbejder en indkøbsseddel Vurderer mængder, der skal handles Handler i kendte butikker Handler i ukendte butikker Finder varer i butikken Sammenligner kvalitet og varernes pris Betaler ved kassen Kontrollerer kvitteringen Transporterer varer hjem Stiller varer på plads Instruerer og vejleder andre i at foretage indkøb Sørger for større nyanskaffelser Benytter indkøbsordning Handler online eller telefonisk	Ingen nedsat funktionsevne - Udfører alle eller de fleste relevante aktiviteter	0
	Let nedsat funktionsevne - Udfører for det meste alle eller de fleste relevante aktiviteter	1
	Moderat nedsat funktionsevne - Udfører i perioder de fleste eller nogle relevante aktiviteter	2
	Svært nedsat funktionsevne - Udfører en enkelt gang imellem nogle eller få relevante aktiviteter	3
	Fuldstændig nedsat funktionsevne - Udfører sjældent eller aldrig relevante aktiviteter	4

FUNKTIONSEVNEGUIDE VERSION 1.0
FÆLLES FAGLIGE BEGREBER - APRIL 2019

FUNKTIONSEVNEGUIDE

Fælles arbejdsredskab til myndighed og udfører

GUIDE

KL

Målgrupper

Fysiske funktionsnedsættelser

- ☐ **Døvblindhed**
  - ☐ medfødt døvblindhed
  - ☐ erhvervet døvblindhed
- ☐ **Hørenedsættelse**
- ☐ **Kommunikationsnedsættelse**
- ☐ **Mobilitetsnedsættelse**
- ☐ **Synsnedsættelse**
- ☐ **Anden fysisk funktionsnedsættelse**

Socialt problem

- ☐ **Hjemløshed**
- ☐ **Indadreagerende adfærd**
- ☐ **Kriminalitet**
  - ☐ personfarlig kriminalitet
  - ☐ ikke-personfarlig kriminalitet
- ☐ **Misbrug**
  - ☐ alkoholmisbrug
  - ☐ stofmisbrug
- ☐ **Omsorgssvigt**
- ☐ **Overgreb**
  - ☐ seksuelt overgreb
  - ☐ voldeligt overgreb
  - ☐ andet overgreb
- ☐ **Prostitution**
- ☐ **Seksuelt krænkende adfærd**
- ☐ **Selv mordstanker eller -forsøg**
- ☐ **Selvskadende adfærd**
- ☐ **Social isolation**
- ☐ **Udadreagerende adfærd**
- ☐ **Andet socialt problem**

Psykisk funktionsnedsættelse

- ☐ **Intellektuel/kognitiv forstyrrelse**
  - ☐ demens
  - ☐ hjerneskade
    - ☐ erhvervet hjerneskade
    - ☐ medfødt hjerneskade
- ☐ **udviklingsforstyrrelse**
  - ☐ autismespektrum
  - ☐ opmærksomhedsforstyrrelse
  - ☐ udviklingsforstyrrelse af sansemotoriske færdigheder
  - ☐ udviklingsforstyrrelse af skolefærdigheder
  - ☐ udviklingsforstyrrelse af tale og sprog
  - ☐ anden udviklingsforstyrrelse
- ☐ **udviklingshæmning**
- ☐ **anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse**
- ☐ **Psyriske vanskeligheder**
  - ☐ angst
  - ☐ depression
  - ☐ forandret virkelighedsopfattelse
  - ☐ personlighedsforstyrrelse
  - ☐ spiseforstyrrelse
  - ☐ stressbelastning
  - ☐ tilknytningsforstyrrelse
  - ☐ andre psykiske vanskeligheder

☐ Multipel funktionsnedsættelse

☐ Sjældent forekommende funktionsnedsættelse

Ydelser

Ophold

- ☐ Midlertidigt ophold
- ☐ Længerevarende ophold

SEL §107 & §108

Afklaring

- ☐ Pædagogisk udredning

SEL §85

Aktivitet og samvær

- ☐ Social aktivitet
- ☐ Fysisk aktivitet
- ☐ Sansestimulerende aktivitet
- ☐ Oplevelsesaktivitet
- ☐ Kreativ aktivitet
- ☐ Kompetenceudviklende aktivitet

SEL §104

Beskyttet beskæftigelse

- ☐ Service
- ☐ Produktion og værksted
- ☐ Praktikforløb

SEL §103

Socialpædagogisk støtte

- ☐ **Støtte til praktiske opgaver**
  - ☐ støtte til daglige opgaver i hjemmet
  - ☐ støtte til administration
  - ☐ støtte til etablering i bolig
- ☐ **Støtte til samfundsdeltagelse**
  - ☐ støtte til kontakt til offentlige og private instanser
  - ☐ støtte til transport
  - ☐ støtte til beskæftigelse
  - ☐ støtte til uddannelse
- ☐ **Støtte til relationer og fællesskaber**
  - ☐ støtte til sociale relationer
  - ☐ støtte til varetagelse af forældrerollen
- ☐ **Støtte til sundhed**
  - ☐ støtte til behandling
  - ☐ støtte til sund levevis
  - ☐ støtte til personlig hygiejne
  - ☐ støtte til seksualitet
  - ☐ støtte til psykisk trivsel

SEL §85

Sociale tilbud

Dagtilbud til voksne

- ☐ Aktivitets- og samværstilbud
- ☐ Beskyttet beskæftigelsestilbud

SEL §103 & §104

Botilbud til voksne

- ☐ Midlertidigt botilbud
- ☐ Længerevarende botilbud
  - ☐ almindeligt længerevarende botilbud
  - ☐ sikret længerevarende botilbud

SEL §107 & §108

☐ Mobilt tilbud

SEL §85

Botilbudslignende tilbud

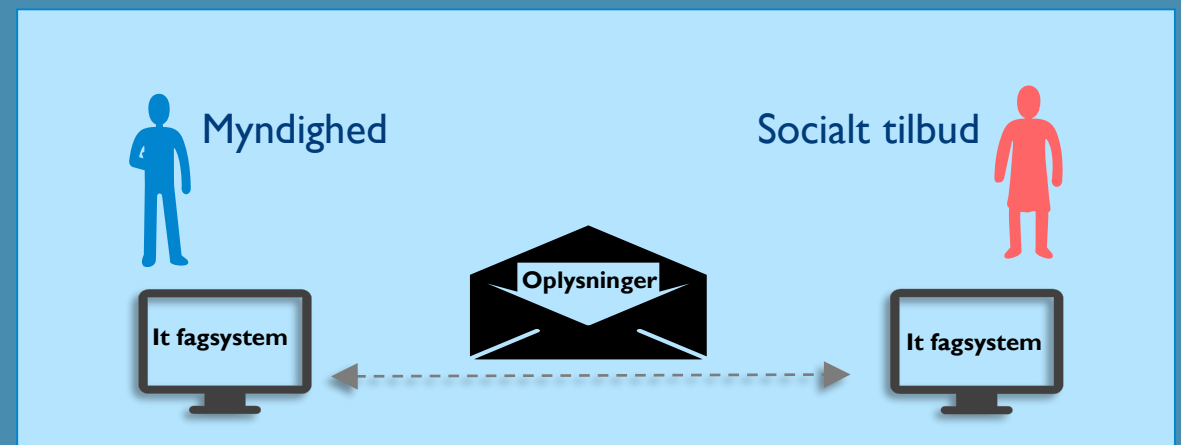
- ☐ Almen ældre- og handicapvenlig bolig

ABL §105

Hvorfor er der behov for system til system-kommunikation?

Målsamarbejdet

Forventningsafstemning & god opfølgning

Koordinere og justere borgerens indsats

Sikre rette match

Sammenhæng for borgeren

Deling af relevante oplysninger

Fælles forståelse af indsatsens virkning for borgeren

Fælles dokumentationspraksis

Indstilling

At DASSOS:

- Udveksler implementeringsovervejelser i forhold til Fælles Faglige Begreber
- Drøfter perspektiver for anvendelsen af Fælles Faglige Begreber, herunder om der er særlige opmærksomhedspunkter KL bør have i implementeringsfasen